

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 285. An peregrinis & exteris carius liceat vendere quam indigenis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Leff. l. c. n. 24. Salaf. l. c. du. 29. Medin. &c. Eò quòd pretio æstimabile sit, quòd rebus conquirendis, conservandis distrahendis attendendo, alias occupationes & lucrandi occasiones relinquunt. Verùm, ut notat de Lugo. l. c. num. 88. hoc est vendere rem ultra verum ejus valorem, utpote in cujus æstimatione veniunt expensæ, curæ illæ & lucra mercatorum, ut exinde resultat pretium vulgare seu naturale. Unde etiam ait, fatentibus id ipsum citatis AA. posse non solum mercatores, sed & alios, qui tale officium non habent, & tales expensas non fecerunt, eodem pretio rem vendere, quò illa vendi solet à mercatoribus, quia illud tunc est pretium vulgare justum. Unde quoque monet, non posse mercatorem compensare sibi expensas à se factas augendo pretium, quando alii mercatores, qui minores expensas fecerunt easdem merces communiter minoris vendunt, sed debere suo infortunio imputare, quòd merces magno dispendio attulerint ad locum, in quo earum pretium vulgare minus erat.

Quest. 285. An peregrinis & exteris carius liceat vendere, quam indigenis?

Resp. Regulariter id non licere, pro ut sumitur ex c. 1. h. t. ubi Presbyteri, id est, Parochi jubentur monere plebes suas, ut non carius vendant transeuntibus; quàm in mercato, id est, foro, in quo res venales exponuntur, vendere possunt. Gonz. in c. c. 1. n. 2. & 5. Barbof. ibid. num. 7. Pirh. h. t. n. 18. Wiestner. n. 51. Estque ratio non tantum, quia pietatis & caritatis ratio exigit, ut peregrini & transeuntes humaniter tractentur, Arg. *Can. quiescamus. dist. 42. & c. unic. de cleric. peregr.* Sed etiam, quia est justitia, ut res, quæ venales exponuntur, præcipuè quæ ad victum, vestitum, habitationem spectant, non vendantur pretio majore, quàm quod communi usu fori receptum est; forum autem publicum & commune regulariter loquendo constitutum tam pro exteris quam indigenis, & ad utrosque se habet pari ratione. Dixi: *regulariter*: si enim propter adventum multorum cresceret multitudo emptorum, unde crescerent pretia rerum, posse tunc merces vendi carius, nimirum illo aucto pretio, exteris, indigenis verò pretio minore, nimirum quod antea vigeat illo loco, remisso illis liberaliter illo augmento pretii, docent Molin. tr. 2. d. 346. num. 2. Tambur. in decal. l. 8. tr. 3. c. 4. §. 3. n. 8. Pirh. h. t. n. 19. Wiestn. n. 52. Leff. l. c. du. 4. num. 30. Qui tamun addit limitationem; si res in ea sint copia, ut tam pro indigenis quàm exteris sufficiant; aliàs cresceret pretium pro omnibus propter penuriam mercium & emptorum multitudinem. Et sic habere alicubi usum, dum classis Indica appellit ad portum aliquem confluentibus illuc emptoribus, ait de Lugo. *cu. d. 36. n. 51.* quamvis addat, meliùs dici à Lessio & Salaf. absolutè etiam tunc crescere pretium pro indigenis propter copiam emptorum, venditoris tamen nolendo uti jure suo incrementum pretii remittere indigenis, quod poterunt non secus, ac potest quis amicis suis vendere eodem pretio, quo ipse emerat, nihil lucrando, ab aliis autem exigere pretium consuetum. Idque etiam ex ea ratione, quia indigenæ manent in eodem loco, & possunt differre emptionem, usque dum pretium decreseat.

Quest. 286. An & qualiter sciens pretium mercurii brevi tempore augendum vel diminuendum possit nunc emere aut vendere pretio corrente?

1. Resp. primò: Sciens pretium seu valorem rei brevi diminuendam ob deteriorationem rei brevi futuram ex causa aliqua ipsi rei intrinseca. V. g. equum citò defecturum ex vicio aliquo illi intrinseco, non potest, vicio hoc non manifestato, rem vendere pretio corrente, vel aliàs ordinario; sed debet tantum in pretio diminuere, quanti deterioratio futura æstimatur. Castrop. *tract. 33. d. 5. p. 15. num. 1.* cum communi.

2. Resp. secundò: Ubi tamen diminutio vel auctio valoris futura causam habet ab extrinseco. V. g. ex decreto ob sterilitatem vel copiam mercium futuram, posse adhuc rem vendi & emi pretio corrente ab eo, cui privatim cognita est hæc auctio vel diminutio futura. Probabilius censent D. Thom. 2. 2. q. 77. a. 8. ad 4. Cajet. *ibidem.* Sotus l. 6. de *Just. q. 3. a. 2. ad 5.* Sylv. v. *emptio. qu. 15. n. 16.* Covar. *reg. peccatum. p. 2. §. 4. n. 6.* Molin. l. c. d. 354. Leff. l. c. c. 21. du. 5. Salaf. *tr. de empt. du. 32.* Valent. d. 5. q. 10. p. 4. Rebell. *de oblig. Just. p. 2. l. 9. q. 6.* & alii, quos citant & sequuntur Castrop. l. c. n. 3. de Lugo. d. 26. f. 7. §. 2. n. 139. contra Jo. Medin. Rodrig. & alios ab eodem & Covar. relatos, quorum sententiam probabilem dicit Castrop. negantes sine injustitia rem pretio corrente tunc vendi posse emptori futuræ diminutionis ignaro, nisi fortè rem ante illam diminutionem consumpturus esset. Prioris sententiæ (quæ confirmatur exemplo Patriarchæ Josephi pretio corrente ementis magnam frumenti copiam, cujus augendum pretium ob sterilitatem futuram noverat) ratio est; quia justum est pretium, quod æquivaleret valori rei, quem ea de factò habet vel à lege vel à communi æstimatione, non obstante, hanc communem æstimationem niti ignorantia eventus futuri, & pro nunc futuram non esse, si sciretur ille eventus. Nam valor rei vulgaris ex communi hominum æstimatione, undecunque ea concepta, provenit, non secus ac valor legitimus à lege, quamdiu lex perseverat. Unde etiam sicut illa æstimatio non concipitur ab eventu uni alterive noto singulariter, sed ab eo communiter noto, sic etiam incrementum & decrementum valoris naturalis non dependet nisi ab eventu communiter noto. Nec dici potest, quòd emptio illa emptori sit involuntaria simpliciter ex eo, quòd per errorem seu ignorantiam, nihil cogitans de diminutione futura, tanti emerit, non empturus, si sciret pretium mox imminuendum, quemadmodum contractus matrimonialis ex inde non est simpliciter involuntarius, quòd quis ducat in uxorem ignobilem, quam juxta communem opinionem putat esse nobilem, non ducturus illam, si sciret ignobilem. Quanquam in hoc sit disparitas aliqua, quòd communis ista æstimatio faciat pretium justum; communis vero illa opinio non faciat nobilem. Unde jam inharendo dictæ rationi, Castrop. *loc. cit. num. 4.* deducit sequentia: nimirum ab aliquo validè & licitè vendi domum corrente pretio, quam privatà scientia novit ab hostibus